

Виходить
щод тижня
в п'ятницю.

Коштує річно
4 корони, а до Аме-
рики 2 долари.

РУСКА РАДА

Народна газета.

Адр. редакції:

„Руска Рада“

в Чернівцях

улиця Петровича

число 2.

Доля руского народу.

Земле руска, мати, ти зродила цвіти,
Ними ся вкрашають лиш чужії діти,
Ними ся вкрашають, слави здобувають,
Тобов, рідна мати, іще погорджають.

Земле руска, мати, ти зродила діти;
Чужі їх обертають в яничар на віки,
Ними тя воюють, тебе розпинають,
Що ти їх зродила, тебе забувають.

Земле руска, мати, ти зродила діти,
Що тебе ще й лають—гіркий ти мій сьвіте—
За злото за срібло, за добру посаду,
Народови свому кують вони зраду.

Земле руска, мати, сліпі твої діти
Сотками спіймались в яничарські сіти,
Одні у московські а другі у польські,
Треті в мадярські, а четверті в волоскі.

Оттак тобі руска мати, оттака заплата:
Твої діти тебе кують гірше злого ката.
Оттак тобі руска мати, оттак тобі треба
За то, що ти їх родила, та що їх плекала.

Сто раз руска мати умирала, сто раз оживала
І ніколи ще на сьвіті не пропала,
І тепер не загине, хотьби в яким горю,
Тай таки собі добуде щасливую долю.

Руска мати, Україна, братя, не загине,
В Чорнім морю ся скупає, в Карпатах спочине
Руска мати, Україна, то добре насіння,
Пережила не одно вже враже покоління.

Та хоть хруні-яничари за ню гроші дуплять,
Поки сонця, поки сьвіта, вони ї не згублять,
Вона росте гейби з землі та трава по поли,
Не згубити ї вороженькам на сьвіті ніколи.

А. Гн.

Горівка-дурійка!

Громада великий чоловік а часами і не дурний! І тота наша громада прозвала горівку дурійкою, бо вона задурює чоловікові розум, затроює его тіло і як вода глину—розпускає его масток. Це піяк, гуляє, а вороги заберуть і его нивку і маржинку і хатчину, а бідним дітям приїде ся відтак піти з торбами жебрати кусника хліба. За того, що привинив тато, мусять терпіти діти. Ба, але піякові діти також зводять ся—і нездорові они і з малку привикли видіти різні злі вчинки, тож найчастійше стають ся злодюгами або й розбишаками.

Через того, що горівка є таким нещастем для людей, стали учені, а головно лікарі бороти ся з нею по цілім сьвіті. Всюди закладають ся товариства, що кладуть собі за ціль лише борбу проти горівки, проти алькоголю. Відбувають ся навіть против-горівчані з'їзди із цілого сьвіта, щоби об'єднати ся, як вратувати людський рід від горівчаної загибелі.

Такий з'їзд відбув ся сеї осени і в Будапешті.

В тій самій справі видали лікарі в Галичині відозву до суспільности, аби перестала уживати алькоголів, з слідуєчих причин: 1) Наукові досліди виказали, що алькоголь уживаний навіть в уміреній кількості викликає забурення в чинностях мозку, поразує силу волі, зменшує розсудливий погляд, притуплює змисл моральний і почуте краси, вкінці ослаблює силу володіння над собою. Такий вплив алькоголю приневолює уважати его за отрую: тому его не повинно ся зачисляти до

відживляючих средств. 2) Наука ствердила і те, що наслідком уживання алькоголевих напунків значно тратить наше тіло на відпорности супроти хоробних зараз усякого рода, і через те вкорочує ся людске жите. В дальших точках відозва звертає увагу на небезпеченство змарнования людскости, бо вже починають і жінки запивати ся. Вкінци вичислює ся всякі нещастя, які є наслідками уживання алькоголю.

Як через п'ятику йде з торбами один г'азда, так може через неї стратити все і цілий нарід. Через тото є горівка дуже небезпечна і для всіх робітних людей, які задля горівки тратять — своє право! Скрізь, де не глянете, панує кривда і неправда. Вороги запанували над мужицтвом, ремісником і всім робітним народом. Та не доста, що все живе нашим кровавим потом, не доста їм того, що загарбали в свої руки більшу часть прав, ще хотять просто обрабувати нарід і з того права. яке він має. Вони хотять задавити єго голос, аби ніхто в сьвітї не почув скарги народу на єго тяжку кривду! Через тото, братя, сьвячені й не сьвячені вороги-грошолупи то страхом то розбоем своїх наганячів запуджують нарід при кожних виборах депутата, через то они затуманюють нарід

горівкою і пивом, обертають його в ху-добу-хрунів, аби лиш виманити в него його право, аби загарбати в свої руки мужицкі мандати.

Братя кликнім: проч з горівкою! і не пиймо єї ані трохи, а тогди, ніякий дияволнею чоловіка не спокусить. Будьмо сьмілі і єдні, а не злякаємо ся ворожого постраху! Будьмо просьвічені, а ніхто тоді не піде за ворогами! Добуваймо собі власним трудом майно, а ніхто не злакомить ся на Юдині гроші! Дармо неситий воріг ликує, наша справа чесна і побідити мусить. А щоб так сталось най буде першим нашим кличем: Проч з горівкою-дурійкою!

Із січового руху.

Допись із Вишніці.

Вже північ зближалась, як нараз показала ся дня 2 жовтня ср. зловіща луна над Чорпогузами. Ціле село спочивало по цілоденній тяжкій, осінній праці твердо, не прочуваючи у сні, що у село знов загостила злощасна пожежа.

Полуміне шпарко обнімало цілу кривлю хати і будинків господарских Івана

Зельма Лягерлеф.

СТАРА ЯГНА.

(Перевід із шведської мови.)

Дрібно підтьопуючи ногами, ішла гірскою стежкою якась стара жінка. Лице єї було бліде і вяле, але не погане або поморщене. Мала на собі довгий плащ, а на голові вовняний шалик. В руці несла молитвенник, а в хустині галузку васильку.

Єї хатина була ген високо на полонині, де вже не росте ніяка деревина. Она стояла саме край широкого ожеледця, котрий суне свою ледову струю з вершка гори, вкритої снігом, аж далеко в долину. Так жила старенька сама одна. Всі, що були близькі єї серцю, вже давно по-вмирали.

Була неділя і она ходила до церкви. Але коли тепер вертала, стало їй чогось

дуже важко на серци. Пан-отець говорив про смерть і про засуджених на вічні муки, а се єї зворушило. Нараз пригадала собі, що коли ще була дитиною, чула, як то бувало оповідали, що богато грішників мучить ся на вічній студени на вершку гори понад єї хатою. Пригадувала собі одну казку по другій про ті грішні душечки, що ходять по ожеледцях і котрими гонить студений як лід вітер.

Їй стало нараз чогось дуже лячно тої гори і погадала собі, як то страшенно високо стоїть там на горі єї хатина. А що, як би ті невидимі духи, що там ходять, зійшли з ожеледців?

А она самісенька одна!

На то слово „самісенька“ стала она ще сумнійша. Ось взяв єї той сум, що не давав їй спокою через ціле жите.

Преці то таки дуже гірко жити так з далека від всіх людей.

Дичика. Вогонь ставав що хвилі грізнійшим, бо почав продувати вітрець.

В ту мить почув ся голос труби сурмача січового, котрий перебігаючи вулиці села, будив звучним голосом січовиків. Наче орли степові злетілось преславне козацтво, несучи з собою хто коновки, хто гаки, драбини, а деякі й бочки тягли з водою на місце недолі. Борба закипіла, засичав вогонь, наче зі злости, що відважні єго пригашують, а хоч клуби диму бухали наче з вулькану, а іскри сипались тисячами, то завзяті, здавалось, руками хватили палаючі посудини. — „Запеклих вогонь не пече!“

Однак завдяки вчасній і проворній помочи і команді кошового п. Лучинського, місцевого над'учителя, повелось бодрим і зручним січовикам зльокалізувати вогонь з ряду вже шестий в сім році. Будучи присутним при сім воїни, бачив я, що кошовий з старшиною давав дуже красний примір для прочих товаришів; не оден раз наражались они на попечене, а про спалене одежи та чобіт вже й не казати.

Се підбодрювало прочих січовиків, бо до 3 по опівночі огонь цілком погасили.

Ледви жваві січовики протерли закурілі очи, аж тут прилітає задиханий післа-

нець з Вижниці, даючи знати і просячи, що у місті горять вже два жидвські доми.

Ану, в похід хлопці-молодці, підем ратувати Давбера і Френкля, а хоть Жиди проти нас ворогують, то покажім їм, що „Січи“ то найчеснійші у світі товариства, котрі і з ворогом по людски обходять ся. Веди батьку — загомоніло преславне козацтво — ми з тобою всюди підем. — Гаразд молодці! А тепер на перед!

Тут товпа безрадних та перепуджених Жидів бігала по вулиці, вайкала, плакала, верещала, здаєсь, що й в пеклі виглядає не ліпше. Одні тягли якісь паки з вогню, другі викидали з вікон куфри та бебехи.

Прибула „Січ“ мала діло тяжке, щоб не допустити вогню до близьких старих будинків деревляних при вулиці званій „Бадгассе“. Доми високі, просторі, захід до них вузенький. Але се не відстрашило юнацких Черногузан. Они зараз розділились на три чети. Одна достарчала води, друга при сикавці працювала витревало, а треті вдерли ся з кошовим драбинами на дах. До 10-ої в днину пригашено при помочи місцевої сторожи огневої пожарище цілковито.

Славно! Славно! Панове Січовики, — кричали Жиди, коли „Січ“ відходила по-

— Стара Ягно — відозвала ся она таки в голос сама до себе, бо так вже була навикла до того в своїй самоті — сидиш тут на горі в своїй хаті і прядеш да прядеш. Мусиш гарувати цілими днями щобись з голоду не згинула. А чи кому з того якась радість, що ти жиєш на світі? Чи хтось може рад з того, стара Ягно?

— Коли ще бодай жив хто небудь із твоїх свояків, якось би то було! Коби ти жила ближше села, то може і знайшлись би якісь приятелі. Ти така бідна, що не можеш собі держати ні пса ні кітки, але преці міг би у тебе заночувати бодай який жебрак. Не треба було тобі, стара Ягно, мешкати так далеко від дороги. Колись хоч однісенький раз могла подорожному, котрого жарить спрага, подати хоч водиці напити ся; знала бись що хтось має якийсь хосен з тебе!

Она зітхнула і подумала собі, що коли-б померла, то анї тота газдиня, що все давала їй прясти, не пожалувала би за нею. Правда, що она старала ся по совісти зробити свою роботу, але було багато таких, котрі би то ще ліпше зробили.

Таки напавду розплакала ся, коли подумала собі, що навіть пан-отцеви, котрий єї чере тільки літ видів все на тім самім місци у церкві, було би може й байдуже, чи она все ще там стоїть, чи вже єї нема.

— Я так як би й не жила — сказала она сама до себе. — Ніхто про мене й не питає. Все одно, хоч би мені й покласти ся та вже більше не встати. Вже таки й замерла в тій студени і самоті. Серце в мені самерзло.

— Ой так то так — сказала она, бо аж тепер добре розговорила ся —

ходом домів. Ми вашої помочи не забудем. Другої днини збирали Жиди між собою складку, щоб дати у касу січову хоть кількадесят корон.

А що на се атец Багатірець у своїй газеті прорече? А щож би—вода у Черемоши горіла, а вогонь з облак її згасив! А січовики — то пекольні люди, бо живцем у вогонь лізуть. — *Сьвідок.*

Допись із Багни.

Дня 1 жовтня о 3 г. по пол. відбулося отворене „Січи“ в Багні. На збори прибув відпоручник „Союза Січий на Буковині“ п. Ярослав Весоловский, та досить дооколичної інтелігенції, як: п. Гр. Никорович, о. Семанюк з Вижниць, п. Лучинський, Дольницький із Черногузів, п. уч. Заяць з Підзахарича, уч. Танасійчук з Рівні, Савуляк, Савкевич, Вол. Моровик з Бергомету н. С. і Іван Моровик з Майдану-Лукавця, та „Січи“ з Черногузів, Виженки, Рівні і Бергомету н. С. під проводом своїх кошових. Цілий майдан заповнив ся людьми, як місцевими так і стороньськими.

Збори отворив короткою промовою К. Альбота. Збори вибрали „січовим батьком“ п. Гр. Никоровича, а „січовою маткою“ газдиню Ан. Нестерюк. Батько січо-

вий в короткій теплій промові, привитавши всіх присутних, уділив слова п. Яр. Весоловському, котрий в своїй, майже півторагодинній промові, в дуже приступний спосіб пояснив значіне „Січий“ для нашого народа, їх культурну місію і потребу таких товариств, завзиваючи разом до єдності і братерства.

Его промову прийняв одушевлений нарід окликами „славно“ і словами подяки.

Потім слідував вибір старшини, котра і уконституовала ся як слідує: П. К. Альбота кошовий, Петро Лазоряк осул, Вол. Галицький писар, Іля Лазоряк скарбник, Василь Дроздовский учитель, Іван Нестерюк I. четар, Андрій Мазуряк II. четар, Дьордій Нестерюк III. четар, Василь Прокопюк IV. четар, Грицко Нестерюк хорунжий, Андрій Тетинюк сурмач.

Відтак слідували зложення приречень в руки батька, роздача відзнак і вручене прапору товариства. Потім промовляло кількох бесідників.

Зазначити належить тут щирю промову Всч. о. Семанюка, котрий давнійше відносив ся може і не дружно до сих товариств, однакж переконавшись о вартости сих товариств, пожелавши ново основаному товариству як найліпшого розвою, завзивав нарід до гуртованя в товариства.

коби лиш тут хто був, кому би мене потреба, то знайшло би ся ще тепле серце у Ягни. Але що-ж мені діяти, чи робити панчохи для диких кіз, чи бобакам стелити постіль?

То тобі кажу — сказала она і підняла руку до неба — мусиш мені конче дати щось до роботи, бо як ні, то положу ся і вже більше не встану.

В тій хвили надійшов проти неї на стежці якийсь поважний, високого росту чернець. Приступив до неї, бо видів, що она чогось засумована, а она розповіла ему весь свій смуток. Сказала, що серце зачинає їй ледом ставати, і зробить ся з неї такий дух, як котрийсь із тих, що ходять по ожеледцях, як Бог не пішле їй когось, для кого би она могла жити.

— Та у Бога все то можливо — сказав їй на то чернець.

— Хиба-ж не видиш, що навіть і сам Бог не має тут на горі сили? — спитала его стара Ягна.—Тут нема більше нічого, як лиш студена і пустісенька пустиня.

Виходили чим раз висше на полонину. Мягенький мох вкривав камінні плити, краєм стежинки росли гірські рости з рапавим листем; полонина з дебрами і зубочами та полями вкритими ледом і масою снігу, представила ся їм очам так поражаючою і так понурою, що їм аж як би щось на груди налягло. Аж ось чернець побачив хату старої Ягни саме під ожеледцем.

— То ти ту мешкаєш! — сказав він. — Ну, то ти не самотна, бо маєш тут досить товариства. Ану-ко подиви ся!

Чернець зложив вказуючий і великий палець в колісце і приложив его ста-

Сей поступок о. Семанюка мусимо тим більше піднести, що наше сьвященство майже однодушно ворогує проти „Січий“.

Дальше промовляв надуч. з Черногузів п. Лучинський, піддаючи притім гадку будови власної хати. В подібнім зміслі промовляли селяне: кошовий „Січи“ з Рівні Мих. Матейчук, та звісний Ів. Шпитко з Іспаса. Під кінець зборів залунали патріотичні пісні як „Не пора“, „У Січи“, „Гей там на горі“, а серед звуку пісень попрощало сонце матір землю, та нарід не розходив ся.

Загуділи сурми, всі „Січи“ станули в ряди з своїми прапорами, а п. Ярослав Весоловський відбув з ними півгодинні вправи в взірцевих походах.

Пізним вечером розійшлись гості, скріплені на душі і в надії на ліпшу будучину нашого народу, в свої сторони.

В. М.

Пес бреше, а вітер несе!

(Допись з Дорошівців.)

Московська „Народна Зрада“ наплела в ч. 18 тільки неправд і вісенітниць про отворене „царославної“ читальні, що годі їх поминути мовчанкою, хоч се не належить до приємности навіть говорити за

рій до лівого ока та просив її, щоби она подивила ся на гору. Але стара Ягна так напудила ся, що аж в зад подала ся і замкнула око.

— Коли так можна що видіти, то я того не хочу — відповіла стара Ягна. — Господь Бог нехай нас від того стереже і боронить! Тут вже й без того досить несамовито!

— Ну, то бувай здорова! — сказав чернець. — Другий раз вже не зможеш щось такого побачити.

Стару взяла цікавість, она отворила очи і глигнула на поля вкриті снігом. Зразу не бачила нічого цікавого, але відтак стала добачати, що там на горі щось рушає ся. Виділа, як щось білого ніби іде проти білого. То, що она уважала за мраку і пару або за біло-синяву тінь на

таке кацапске крутіїство. Гаспадін дописуватель прослезив ся, бачите, сердега за минувшиною, в котрій наші люди не мали жадного понятя про політику і йшли сліпо на ворожу вудку. Але не довго се тревало, бо правда виходить як олива на верх. Люди дорошівські бистроумні і пізнали ся скоро на фарбованих лисах. При доповняючих виборах до сойму краевого р. 1903 вийшли правиборцями самі Гакманові попличники, бо не було кому людям очи отворити, але при виборах р. 1904 була вже завзята борба з двірськими посіпаками і кацапськими наливайками і номимо великої агітації темних противників вибрано таки 3-ох народних виборців. Отже вже тогди була наша більшість. Розуміє ся, що се пробуджене народу не сподобало ся темнолюбцям, а головно нашому гром. начальникови Ілі Панькови, бо зараз по тих виборах вибив его близький свояк членови „Читальні Руск. Бесіди“ вікна і всі громадські верховоди зачали уїдати на читальників. Вже сей випадок най докаже дописувателю „Нар. Зради“, що не „україноманы“ робять роздор, лише темні, а на жаль ще і тверді православні чи радше царославні. Читальники „Руск. Бесіди“ (такоже православні) то люди тверезі, просьвічені, тихі і раді би, щоби був у громаді як найліпший

леді, то були громади грішних душ, що мучили ся у вічній студени.

Мала, стара Ягна не могла таки й рушити ся з місця і дрожала як лист трепети. Отже то таки правду розказували старі люди в своїх казках. Там на горі ходили померші в безконечній тривозі і муці. По найбільшій часті мали они на собі щось довгого, білого, а всі були босі і простоволосі.

А було їх тут так багато, що ніхто би їх і не почислив. Чим довше дивила ся, тим більше їх показувало ся. Одні ступали з горда з піднесеними в гору головами, иньші підходили близше, як коли-б танцювали по леду, але она виділа, як одні і другі щибали собі ноги до крови об шцилі і канти леду.

(Кінець буде.)

лад і порядок, але до того треба, щоби громадою управляли лише безкористні і тверезі люди. „Царославні“ сего не хочуть і як зобачили, що число читальників чим раз збільшує ся, настрашили ся, щоби їм не урвало ся при громадских виборах. Взяли ся отже до горівки і зачали собі нею партию робити. Напоювали лакомих на сивуху, а еще до того сфабрикували по своєму лісту виборців і справді їх партия взяла верх. Проти таких чесних виборів внесено рекурс і най вороги народу не ликують, бо кінець діло хвалить! Тепер питаємо ся знов того дописувателя: Хто заводить п'янство? Хто ділить громаду на уніятів і православних, на голови і хвости? Читальники „Руск. Бесіди“ не хочуть роздору, але з такими, що лише вікна бють, пють і з кулаками підчас виборів наскакують, з такими они не хочуть і не можуть мати нічого спільного. Уздріли киринники, що з виборів задля рекурсу слабкий вигляд, а гурток честних людей чим раз більшає, а з тим зближає ся і кінець їх панованю, тож постановили отворити і собі читальню, але вже яку би то, от... „православну“. І тутки показала ся їх безсильність, бо при отвореню, котре відбуло ся властиво протизаконно (бо підчас пануючої епідемії шкарлятини) було всіх і вся і то дочисливши півтретя фаєрмана з Заставної (здаєсь останки давньої гвардії Гакмана) кілька збаламучених з Погорилівки з своїм пан-отчиком і дячком на чолі, кацапський штабовець з Ошихліб з своїм сином, гаспадін Гакман і Козаркевич, отже разом числило ціле „собрание“ 50 душ. Дописуватель доносить „Нар. Зрадї“, що вписалось до „православної“ 200 членів. Фе!! Се честний „царославний“ дописуватель помножив правдиве число через 5! Але нема нічого злого, щоби на добре не вийшло, бо люди переконали ся, кілька є правди в „Нар. Зр.“

Щодо цілого того отвореня, то відбуло ся оно так, як кожда кацапска шопка. Перед отворенем відбуло ся „яствіє і питіє“, а потім як вже були всі в „добрім гуморі“, то кричали на всілякі нісенітницї „славно“. Гакмана витав гаспадін Михайл Стецкий, говорячи ему, що був при війску та що его піп з бородою, а Гакман тронутий

тим витанем до самого серця, прослезив ся, що ему не повелось бути вибраним до сойму, томуж не має тепер сили, щоби тим „православним“ помогчи. Про галабурду, яку хотіло зробити зараз кількох запитих „юних цареславних“ у одного господаря на весілю і не згадуємо, досить, що они почули на своїх раменах здоровезні руки і зобачили ся за воротами. Ціле отворене зробило дуже зле вражіє на дорошівских людей, ба навіть і на многих, що до того отвореня причинили ся, бо в тиждень по тім перейшли до читальні „Рускої Бесіди“. Не минуло і 2 неділі а „царославна“ читальня розлетіла ся як липове клине. Остали ся у ній лише самі махери від кирині. Отже радуйте ся кацапські рублехачи із своїх „успіхів“! Навіть і старий батько Дністер ликує, що кацапске киричне зерно в Дорошівцях не зійшло і своїми плодами не затроїть більше нікого, окрім кількох вже затроєних. — Як ви всюди так гостите, то можна вашій політиці сьміло засьпівати „надгробное риданіє“, дарма, що так трепічкаєте ся проти зненавиджених „україноманов“.

Дальше пише дописуватель „Народ. Зради“ сьвідому клевету, що якийсь „україноманъ лжеучитель“ висьмівав православний обряд і називав церковні образи простими дошками, котрі лише дураки цілувати можуть. Чому не назве той дописуватель імя того „лжеучителя“? Таже як би то правда була, то той „лжеучитель“ був би строго караний і як би той учитель таке щось говорив, то безпечно вже би знала о тім і прокуратория, котра би такі проступки учителя не завивала в папір.

Тепер розкажемо еще де що із Дорошівців, щоби сьвіт знав, заводить п'янство і роздор в громаді. Наші громадяне вибрали начальником Ілю Панькова, котрий, можна сказати, бідний і троха за молодий, та за то трохи письменний. Гадали люди, що він буде добре рядити в громаді. Но іначе стало ся, як гадало ся. Він тимчасом так рядить, щоби ему добре було, а не громаді. Перед тим обіцяв золоті гори, а як став двірником, то обернув кожух. У нас за карти на безроги треба платити по 10 с. від штуки, хоть

то протизаконно. У нас так господарює ся, щоби ніхто з громадян не знав, що діє ся з приходами і розходами. Хто відважить ся проти двірникової особи, а головню проти махерства верховодів щось закинути, тому вже добре допікають, от таки Николаєви Бажанському вибили якісь драби аж два рази вікна. Та що се зробили „царославні“, то пад тим і кіт не замявкав, аж як мала ся в нас на 10 вересня отворити „Січ“, то ніхто ані вікон не бив, ані пікому не грозив, але начальник однаково скаржив ся перед жандармами, що „січовики“ робять в селі „бунт“. Як на 3 вересня отворяли „православну“ читальню, то він не їхав до староства, щоби донести о пануючій слабості, але як мали в тиждень по тім отворити товариство „Січ“, так він в суботу рано поїхав до Кіцманя і вечером приніс з відтам заборонене зборів „Січи“. Наш зверхник дуже бояв ся, аби січовики не заслабли на шкарлятину, але тото его не журить, що склепи і коршми отворені в неділю і сьвята аж до пізної ночі! В неділю і сьвято не можливо дороги перейти по при коршму, бо звідтам п'яні „царославні“ свищуть на тверезих читальників і беруть їх на кпини. Лиш як жандарм є в селі, то коршми і склепи позамикані. Чи такий порядок принесе хосеп громаді? Просимо отже Високе Правительство, щоби зволило приказати нашому начальникови, аби він приписи політичні точно виконував зглядом замиканя склепів і коршем в неділю і сьвята.

Компацію із нашим двірником держать ще В. Бутук і І. Малик, а за тою трійцею намагає і наш даскал гаспадін Пентелейчук. Історий про „тверезість“ сего „царославного“, що радо лигає „уніятські“, себ то рускі книші, а за те вводить в село кацапський роздор, не спинав би на воловій шкірі. Але дописуватель „Нар. Зради“ пише, що той даскал вишколив парубків і дівчат в церкві сьпівати. Се не неправда, бо дівчата не сьпівують, лише сьпівали кілька разів учениці під проводом пана учителя Руснака, а парубки вправді сьпівують, но се заслуга совітника Манастирського, котрий їх еще за школярів виучив сьпівати. Сей

гаспадін Пентелейчук запровадив в нас „чигальню православну“, читає тим православним в шанцях „Нар. Зраду“ і сходиться ся з ними в пропінації на наради. І такі то люди говорять еще, що „україноманы“ завели в нас піянство. Най они собі пишуть і балакають, а ми тимчасом будемо своє порядне діло дальше вести і безпечно вийде наша робота на славу нашим Дорошівцям. Не давно зачали ненависні кацапским дурисьвітам „україноманы“ з нами працювати, а вже завело ся в нас товариство „Січ“ і подали ми вже статуті райфайзенської каси перед двома тижнями до торговельного суду. Розуміє ся, що і читальня „Рускої Бесіди“ гарно процвітає, бо числить справді 200 сьвідомих членів, „Січ“ 284 чл., а каса на разі 66 чл. Огже закорчте хвіст кацапи і щезайте від наших Дорошівців, бо не удасть ся вам тутки киринити!

Такоже православний.

В С Я Ч И Н А.

Буковинський сойм скликав цісар вже на сей вівторок. Між иньшим буде радити сойм над тим, що би робити, аби спинити слабість-пелягру, яка обсіла наші села. Чи багато доброго зробить ся тепер в соймі, не знати, бо пани тепер дуже стали бутні, як уздріли, що багато наших людей можна купити грішми і брагою, як худобу.

Лихварі перед судом. Перед черновецьким карним трибуналом відбуває ся тепер велика розправа проти Ф. Вайсберга, С. Шніцера, Н. Гехта, Е. М. Гірша, Ф. Наглера, Н. Наглера з Садагури, Л. Гехта з Ширівців дол., І. Гендлера з Міткова, П. Горовіца з Раранча, М. Рітберга, М. Моргенштерна, Г. Зісера, Д. Льонера з Топорівців, Л. Бергмана з Висловівців і Брандмана, за тото, що вижичали людям гроші на лихварські проценти, або давали їм хліб на кредит, кажучи собі платити також лихварські зиски. Пошкодованих є до двіста головню найбільшійших людей. Розправа потриває із півтора тижня.

Святочне відкриття Січи в Вербівцях відбуде ся сеї неділі, дня 22 жовтня в полудне в домі Івана Сисука із звичайним дневним порядком. На сеї день просимо до нас загостити всіх друзів січової справи й мужицкої єдності. За тимчасову старшину *Матей Шеленко*.

Садагурські туманники стали від послідного вибору дуже фудульні. Видко ще не вивітріла їм з голови виборча горівка тай через те розпускають у світ не-сотворені бріхні про те, що „Січи“ і „Читальні“ будуть покасовані. То є чиста бріхня. Ми знаємо, що хруні того дуже би хотіли, алеж бо, щоби то на світї й не було, як би одно звіря мало не лиш довге рило, але ще й роги до того.

У народній просвіті могутість! З нагоди війни між Росією, а Японією почали Москалі ближе призирати ся своєму противникови і відкривають багато цікавих річий. Між иньшим розглянули ся у відносинах просвіти в Японії і переконують ся, що в невеликім азиатскім конституційнім Японії народна просвіта стоїть майже три рази висше, ніж в великанській самодержавній Росії. І так: Росія зі своїми 140 і пів міліонами мешканців на просторі 22,470.004 квадр. кілометрів має в школах народних 4,193.594 дітей, а Японія з 47 і пів міліонами мешканців на просторі 417.297 квадр. кілометрів має в своїх школах народних 4,302.623 дітей. Отже в Японії припадає 90 таких дітей на 1.000 душ, а в Росії лише около 30 дітей. Рівнож висше стоїть Японія що-до просвіти середно-просвітної й університетської.

Вічний огонь і ростучі гори на Сиберії. Край Ширвану на Сиберії посідає багато звірят і відзначає ся дивними появами природи. Такою на цілім світї невиданою появою є вічний огонь на півострові Аншерону. Горить він в ямі довгій на 40 метрів, а 3 м. глибокій. Дно ями є скалисте. Огонь не на всіх точках вистрілює однаково в гору: найвисший полонінь не підносить ся висше над 16 м. над землею. Той вічний огонь горить без диму і запаху. Ціла тамошня околиця в

обсягу двох верств заключає материял до того огню. Кожда долина викопана в землі і запалена, палить ся так довго аж прикриє ся її землею. Просторий природно діл мігби бути правдоподібно в той сам спосіб загашеним, але зараз також після вщодоби і запаленим на ново. Уваги гідною річю є також се, що на берегах сих безнастанно горючих огняних долів росте прегарна зелена трава, а 500 кроків дальше знаходять ся два жерела з дуже доброю водою і просторий, плідний город. Коло сего вічного огня осіли стало нечисленно поклонники огні, потомки старинних Персів, котрі взагалі огонь уважають за символ божества. Мешкають сі пустельники в малих хатах довкола горючого долу в віддаленю 3 до 6 метрів. Тубольці уживають сего вічного огня до випалювання вапна, кидаючи на стос вапняних каміньок вязку соломи, запаленої в великім огнянім долі. Зараз по сїм вибухає з сиком полонінь під камінем, котре стаєть ся вапном по 3-дневнім паленю. Ростучі гори лежать поміж Баку і Навагі на просторони двох миль, суть не дуже високі, барви попелястої, без трави і мають форму стіжкову. Їх ґрунт єсть глиною в котрій достатком соли. З кожної гори на вершку вибухає солоне, мулисте жерело, котре кипить і розбризкує ся так, що болотниста вода довкола вітвору осідає, і по части замінюєть ся паром, підносячи в сеї спосіб гору верствою по верстві сольного мулу. Одні з тих гір іменно висші висихають, натомість коло них творять ся другі, котрі безнастанно викидають зі себе густий мул і в сеї спосіб ростуть.

ДОБРІ КАСИ!!

Хто хоче забезпечити добре свої гроші або дорожочінности, най удасть ся до фабрики кас **M. Adlersflügel, Wien, I. Franz Josefs Kai 27**, котрої вироби огнетревалих кас оказали ся скрізь найліпшими. Робимо особливо уважними каси райфазенські, що можуть бути в сій фірмі найліпше обслужені. Каси Adlersflügel-а побирають майже всі буковинські і другі краєзі каси райфазенські і скрізь висказують ся про них добре. В виду того, що каси сеї фабрики суть добрі, поручає їх і „Селянська Каса“ всім нашим касам як найліпше.